

ZAGADNIENIA Z JĘZYKA POLSKIEGO

- formy wypowiedzi pisemnych

dla klas I F p, I GH p, I C p

Część II

Opowiadanie **luźna struktura** wypowiedzi, opowiadający (narrator) sam decyduje, które elementy opowiadania podać szerzej, które tylko zasygnalizować, a których w ogóle nie uwzględniać.

W opowiadaniu nie zawsze trzeba ściśle trzymać się układu chronologicznego zdarzeń, można też odstąpić od prawdy, dając ujście swej fantazji i marzeniom. Często wśród tematów wypracowań klasowych znajdują się opowiadania na rozmaite tematy – tak zwane „tematy wolne”.

Opowiadanie jest jednocześnie **formą bardzo pojemną, w której zmieścić się mogą prawie wszystkie inne formy**. Może zawierać elementy opisu, charakterystyki, sprawozdania, reportażu itp., można wplatać do niego pamiętniki, dzienniki, a nawet inne opowiadania. **Ważnym elementem większości opowiadań jest dialog**, który służy zdynamizowaniu i ożywieniu akcji. Najtrudniejszym zabiegiem służącym wzbogaceniu opowiadania jest tzw. **inwersja czasowa** polegająca na celowym przestawieniu kolejności zdarzeń.

Opowiadanie **wymaga dokładnego zaplanowania tego, co chce się w nim przekazać**, i umiejętności koncentrowania się nie tylko na treści, ale także na tym, by pisać składnie, logicznie, ładnym, poprawnym językiem i ciekawie dla odbiorcy.

ŻELAZNE ZASADY

1. **Pisz całe opowiadanie w jednakowym czasie.**
2. **Starannie zaplanuj kompozycję.**
3. Tam, gdzie to możliwe, **wprowadzaj dialogi.**
4. Wykorzystuj inne formy wypowiedzi – **wprowadź elementy opisu czy charakterystyki.**
5. Korzystaj z bogactwa wyrażen i zwrotów rozpoczynających i kończących opowiadanie oraz stanowiących spoiwo pomiędzy poszczególnymi częściami.
6. Używaj **bogatego słownictwa**, stosuj zróżnicowane przymiotniki.
7. Dobre opowiadanie powinno mieć **ciekawy początek, budzące zainteresowanie rozwinięcie i przekonujące zakończenie.**
8. Pamiętaj o **spójnym z całością zakończeniu**. Częsty błąd to urywanie akcji lub brak podsumowania.

Redagując opowiadanie, możesz wybrać jedną z następujących możliwości:

- **jesteś główną postacią i pełnisz rolę narratora** – piszesz wówczas w 1 os. liczby poj. czasu przeszłego, np. byłem, poznałem itp.
- **pełnisz tylko rolę narratora**, a opowiadasz o kimś innym – piszesz wówczas w 3 os. liczby poj., np. był, poznał itp.

- **jestes jedną z wielu osób, które brały udział w pewnych wydarzeniach**, wszyscy bohaterowie coś przeżyli, a Ty **opowiadasz o wydarzeniach** (pełnisz rolę narratora) – piszesz wówczas w 1 os. liczby mn., np. byliśmy, poznaliśmy itp.
- **pełnisz rolę narratora, ale wcielasz się w inną postać** – piszesz wówczas w 1 os. liczby poj., ale „jesteś” kimś innym, musisz więc przedstawiać wydarzenia z innego punktu widzenia. Taka forma jest trudna, ale odpowiednio napisana może być bardzo ciekawa.

Propozycje zwrotów rozpoczynających opowiadanie

Działo się to w...
 Było to wówczas, gdy...
 To, co chcę wam opowiedzieć, wydarzyło się, gdy...
 Nie uwierzycie może, ale to nie był sen...
 Gdy zaczynam o tym myśleć...
 Nigdy nie zapomnę dnia, o którym...
 Długo zastanawiałem się, jak opisać to, co stało się...

Propozycje zwrotów posuwających akcję do przodu

Z początku...
 W pewnej chwili...
 Później jednak...
 Po chwili okazało się, że...
 W ostatniej chwili (w ostatnim momencie)...
 Pod koniec dnia...
 Wówczas, gdy...
 Nieco później...
 Zbiegiem okoliczności...

Propozycje zwrotów wprowadzających postacie

Ujrzałem wówczas...
 Koledzy, o których chcę powiedzieć...
 Bohaterem wydarzenia był...
 Okazał się nim...
 To nie była zwyczajna postać...

Propozycje zwrotów informujących o przeżyciach

Radość, którą przeżyłem, była...
 Nie pamiętam, czy coś wywarło na mnie takie wrażenie, jak...
 Trudno mi o tym pisać, ale...
 Nie wiem, czy zdołam pojąć, że to, co przeżyłem...
 Nic w życiu dotąd nie sprawiło mi tyle radości (smutku, bólu), co...
 Pozostał tylko smutek (żal), że...
 Z tego wydarzenia wyniosłem naukę, że...

Propozycje zwrotów kończących opowiadanie

I tak skończyła się moja przygoda. Dla jednych być może niewiarygodna, innych szokująca, dla mnie najprawdziwsza z prawdziwych.

I chociaż cała ta historia miała pomyślny koniec, postanowiłem jednak już nigdy nie podejmować takiego ryzyka.

Zakończenie tej historii było raczej banalne i nie sądzę, by warto o nim pisać.

Źródło:

<https://www.bryk.pl/jak-pisac/opowiadanie.pokaz-cale-opracowanie>

Zadanie do wykonania:

Napisz opowiadanie, które zakończysz refleksją:

„ Nie była to dobra decyzja.”

Wykonaną pracę prześlij do 23 marca 2020 na adres:

wprzyborska@o2.pl

Pamiętaj o podpisaniu swojej pracy!